

Kodi i Etikës

i

Akademisë “Evolucion”

Prishtinë

2018

Në bazë të Statutit të Akademisë "Evolucion", Bordi i Drejtorëve (në tekstin e mëtejme: "BiD") i Akademisë "Evolucion" në takim të mbajtur në Prishtinë më 20.12.2018 miratoi si vijon:

KODI I ETIKËS

I AKADEMISË "EVOLUCION"

I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Kodi i Etikës i Akademisë "Evolucion" (në tekstin e mëtejme: "Kodi i Etikës") përcakton parimet dhe vlerat etike, të cilave duhet t'iu përmbahet stafi akademik (në tekstin e mëtejme: "mësimdhënësit") i Akademisë "Evolucion" (në tekstin e mëtejme: "AE") në punën, aktivitetet dhe sjelljet e tyre.

Kodi i Etikës rregullon çështjet në vijim:

- Parimet themelore;
- Të drejtat dhe detyrimet profesionale;
- Sjelljet e papranueshme;
- Masat disiplinore që mund të merren ndaj stafit akademik që kryejnë aktivitete shkencore-mësimore ose mësimdhënie artistike dhe kërkime shkencore në AE, e që nuk iu përmbahen parimeve që rrjedhin nga Kodi i Etikës.

Parimet e Kodit të Etikës gjithashtu do të zbatohen për studentët, si dhe individët e tjerë të cilët nuk janë punonjës të AE, por që marrin pjesë në punën dhe aktivitetet e AE, nëse sjellja dhe aktivitetet e tyre lidhen drejtpërdrejt me AE.

1. Kuptimi i termave

Neni 2

Në kuadër të Kodit të Etikës së Akademisë "Evolucion", termat kanë kuptimin e mëposhtëm:

- „*Kodi i Etikës*“ do të thotë Kodi i Etikës i AE,
- „*komuniteti akademik*“ dhe „*antarët e komunitetit akademik*“, përfshin të gjithë individët që marrin pjesë në mësimdhënie, kërkime shkencore dhe mentorim në AE,

- „*stafi akademik*“ i referohet të gjithë individëve që ofrojnë aktivitete mësimore në AE, pavarësisht nga titulli i tyre ose kohëzgjatja e kontratës, në bazë të të cilës ata janë angazhuar për të marrë pjesë në realizimin e procesit mësimor,
- „*studentët*“ janë të gjithë individët e përfshirë në një program studimor në AE.

Nëse shprehjet e caktuara të përdorura në Kodin e Etikës i referohen individëve, të gjitha termat e shprehura në gjininë mashkull duhet të interpretohen se ato gjithashtu përfshijnë individë të gjinisë femërore dhe anasjelltas (për shembull, anëtari mashkull / femër, studenti mashkull / femër, etj).

II PARIMET THEMELORE

1. Të drejtat e njeriut, respektimi i integritetit dhe dinjitetit të individëve

Neni 3

AE duhet të sigurojë që të gjithë anëtarët e stafit akademik të mund të ushtrojnë të drejtat e tyre njerëzore brenda komunitetit akademik, si dhe çdo të drejtë tjetër të garantuar me Kushtetutë dhe parime të tjera legjislative të zbatueshme në Republikën e Kosovës.

Të gjithë anëtarët e AE duhet të respektohen dhe vlerësohen si individë në përputhje me të drejtat që rrjedhin nga respektimi i jetës, integritetit dhe dinjitetit të çdo individi.

AE duhet të sigurojë që të gjithë anëtarët e saj kanë të drejtë dhe kushte në dispozicion për zhvillim të pakufizuar profesional dhe edukim të vazhdueshëm, në përputhje me kapacitetet dhe në një masë të tillë në mënyrë që e drejta e ndonjë individi të veçantë të mos pengojë të drejtën e një anëtari tjetër e komunitetit.

Të gjithë anëtarët e AE kanë detyrimin dhe përgjegjësinë ndaj të tjerëve për sa i përket sjelljes së ndershme, të sinqertë dhe të paanshme; avancimi i punës profesionale dhe kompetente; të gjitha këto do të shërbejnë për të siguruar bazat për përmbushjen e interesave të përbashkëta të të gjithë anëtarëve të AE dhe komunitetit në tërësi.

2. Barazia dhe drejtësia

Neni 4

Parimet e barazisë dhe drejtësisë përbëjnë bazën e sjelljes së çdo anëtari të AE dhe përjashtojnë çdo formë diskriminimi, ngacmimi, shfrytëzimi ose abuzimi.

AE është i detyruar të sigurojë kushte adekuate të punës për të zbatuar parimet e barazisë dhe drejtësisë, të cilat do të sigurojnë që të gjithë anëtarët e bashkësisë akademike të AE të kenë mundësi të barabarta për realizimin e angazhimeve të tyre profesionale, shprehjen e kapaciteteve të tyre intelektuale dhe avancimin në karrierë.

Stafi akademik dhe punonjësit e tjerë në AE nuk duhet të keqpërdorin autoritetin e tyre, as nuk lejojnë që interesat e tyre personale dhe marrëdhëniet e tyre të zvogëlojnë efektet e gjykimit objektiv dhe profesional të tyre dhe kështu të rrezikojnë kryerjen etike dhe profesionale të detyrimeve të tyre profesionale.

3. Liria akademike

Neni 5

AE njeh, inkurajon dhe mbron lirinë e mendimit dhe shprehjen e mendimit të një individi si një vlerë themelore dhe forcë e jetës dhe punës akademike.

Ndërsa bëjnë hulumtimin e tyre, anëtarët e komunitetit akademik në AE duhet të udhëhiqen nga ideja e lirisë së kërkimit; duhet të shprehin pikëpamjet e tyre duke ushtruar të drejtën e tyre për të kritikuar dhe marrë në pyetje vlerat dhe strukturat shoqërore; të gjitha këto duhet të bëhen në mënyrë që të kërkojnë të vërtetën, të fitojnë dhe shpërndajnë njohuritë.

AE duhet të mbrojë të gjithë anëtarët e saj nga çdo përpjekje për të kufizuar, parandaluar ose tërhequr këtë liri.

4. Sjellja profesionale

Neni 6

Anëtarët e bashkësisë akademike në AE duhet të plotësojnë detyrimet e tyre ndaj studentëve, bashkëpunëtorëve dhe punonjësve të tjerë të AE në mënyrë të përgjegjshme, profesionale dhe etike, dhe t'i përmbahen parimeve të objektivitetit, paanësisë, gjykimit të shëndoshë, mirësjelljes dhe tolerancës në të gjitha aktivitetet e tyre.

Stafi akademik në AE është i obliguar të përmbushë kriteret e profesionalizmit dhe suksesit dhe të vazhdojë zhvillimin e tyre profesional brenda fushës së interesave dhe ekspertizës së tyre të veçantë dhe të bazojë punën e tyre në parimet e bashkëpunimit dhe harmonisë në

marrëdhëniet profesionale me qëllim të shfrytëzimit të burimeve të Akademisë në mënyrën më efikase.

Stafi akademik nuk lejohet të kryejë ndonjë veprimtari në kundërshtim me profesionin e tyre, pavarësisht nga arsyet financiare apo ndonjë arsye tjetër.

Anëtarët e stafit akademik të komunitetit akademik në AE duhet të jenë të veshur në mënyrë të rregullt gjatë orarit të punës.

5. Zbatimi i ligjeve dhe procedurave ligjore

Neni 7

Stafi akademik dhe punonjësit e tjerë të AE duhet të respektojnë të gjitha ligjet dhe procedurat ligjore që kanë të bëjnë me ta dhe detyrimet e tyre si anëtarë të komunitetit.

Pas lidhjes të kontratës së punës, personeli akademik konfirmon me nënshkrimin e tyre se ata pajtohen me Kodin e Etikës dhe marrin përsipër t'i përmbahen parimeve të tij. Duke pranuar parimet e Kodit të Etikës, stafi akademik merr përsipër të ndjekë vazhdimisht parimet, gjithmonë dhe ekskluzivisht në interes të AE; e reputacionit dhe dinjitetit të tyre personal; në interes të reputacionit dhe dinjitetit të studentëve dhe të gjithë individëve të tjerë, me të cilët ata bashkëpunojnë; dhe në interes të profesionit dhe detyrave që duhet të përmbushin.

AE është e detyruar të sigurojë kushte për t'i mundësuar të gjithë anëtarëve të stafit akademik të njohin të drejtat dhe detyrimet e tyre. AE duhet të sigurojë të drejta të barabarta për individët për t'u bërë ankesa dhe për të pasur një pozicion të barabartë në procedurat e filluara për të hetuar shkeljet e mundshme të parimeve të Kodit të Etikës.

III TË DREJTAT DHE PËRGJEGJËSITË PROFESIONALE

1. Parimi i shpërndarjes së njohurive

Neni 8

Në procesin mësimor në AE, personeli akademik është i obliguar t'i përmbahet parimeve të mëposhtme:

- Saktësia dhe përpikëria; përfaqësimi; rëndësia e përmbajtjes së subjektit; dhe sigurimi i pozitës adekuate të lëndës në lidhje me kursin e studimit;
- Mundësimi i studentëve që të arrijnë qëllimet e lëndëve në mënyrën më të favorshme dhe më efikase;

- Sigurimi i mundësive të barabarta për të gjithë studentët për të përmirësuar njohuritë e tyre;
- Të kontribuojnë në zhvillimin intelektual të studentëve, të paktën brenda lëndës që ata japin mësim dhe brenda fushës së tyre profesionale dhe të shmangin çdo lloj veprimtarie që mund ta pengojë këtë proces;
- Sigurimi i vlerësimit dhe vlerësimit të studentëve që bazohen në merita, hapje, drejtësi dhe objektivitet, që të kryhen në kohën e duhur, gjë që nënkupton administrimin publik dhe transparent të provimeve dhe punës praktike;
- Respektimi i dinjitetit të kolegëve të tyre për të përmbushur qëllimet e tyre të përbashkëta në interes të studentëve dhe progresit të tyre;
- Realizimi dhe përmbushja e qëllimeve arsimore, strategjive dhe standardeve të institucionit ku ata janë punësuar / angazhuar në interes të progresit të studentëve;
- Kryerja e provimeve të studentëve sipas kërkesave të kurrikulës dhe planit mësimor;
- Nuk duhet t'u imponohet studentëve kushte në lidhje me obligimet e tyre në procesin e të mësuarit duke i bërë ato të blejnë materiale të caktuara referimi ose pajisje të tjera të nevojshme për mësimdhënie ose mësim;
- Përmbajtja e provimit duhet të përcaktohet në mënyrë të tillë që studentët të mos sillen në pozitë për të besuar se për t'u përgatitur për provim ata duhet t'i referohen materialeve të specifikuara në mënyrë strikte, veçanërisht atyre që nuk janë përshkruar në kurrikulë ose syllabusin;
- Përzgjedhja e materialeve referuese të rekomanduara të bëhet me një kujdes të duhur, në përputhje me kurrikulën dhe plan programin, të kuptueshme dhe të arritshme për studentët;
- Pranimi i kritikës konstruktive dhe opinionit të studentëve lidhur me kompetencat e tyre arsimore.

2. Arsimimi i vazhdueshëm

Neni 9

Anëtarët e komunitetit akademik në AE planifikojnë, zbatojnë dhe raportojnë për veprimtaritë e tyre kërkimore shkencore dhe mësimore në përputhje me parimet dhe standardet e përgjithshme të mësimdhënies dhe kompetencave shkencore.

Të gjithë anëtarët e komunitetit akademik në AE duhet të angazhohen për edukim të vazhdueshëm dhe të ndjekin përmirësimin e standardeve dhe njohurive brenda lëmisë së zgjedhur

3. Përparimi profesional

Neni 10

AE duhet të sigurojë që të gjithë anëtarët e komunitetit akademik të kenë mundësi të barabarta për avancim profesional, të cilat bazohen në përmbushjen e angazhimeve të tyre profesionale.

Elementet që janë bazë për vlerësimin e suksesit profesional të një individi duhet të jenë objektive dhe të paanshme dhe të bazuara në kriteret e përcaktuara dhe transparente.

Është përgjegjësi profesionale dhe detyrim i stafit akademik të nxisë trashëgiminë e bashkësisë akademike të AE dhe të inkurajojë avancimin dhe pavarësinë e anëtarëve të rinj të komunitetit.

4. Transparenca dhe konfidencialiteti

Neni 11

AE zbaton parimin e transparencës në punën dhe rregulloret e veta si një nga vlerat kryesore. Të gjitha rregulloret për të cilat AE ka autoritetin duhet të jenë të qarta, të sakta dhe të arritshme për të gjithë.

Bashkësia akademike e AE është e detyruar të respektojë vlerën e transparencës dhe qasjes ndaj kriterëve dhe procedurave në përmbushjen e të gjitha detyrimeve profesionale (ekzaminimet, regjistrimi, avancimi profesional dhe të ngjashme).

Të gjithë anëtarët e komunitetit akademik në AE, të cilët gjatë përmbushjes së detyrimeve të tyre të zakonshme të punës kanë qasje në të dhënat që konsiderohen konfidenciale, kërkohet të mbrojnë konfidencialitetin e këtyre informatave dhe nuk u lejohet të zbulojnë përmbajtjen e këtij informacioni anëtarëve të tjerë të komunitetit ose palëve të treta, përveç rasteve kur ka një detyrim profesional ose ligjor që informacioni i tillë të bëhet publik.

5. Shprehja publike

Neni 12

AE do të nxisë dhe do të mundësojë stafin e tij akademik të shprehë lirshëm pikëpamjet e tyre në publik, nëpërmjet medias elektronike ose të shtypur, ose nëpërmjet formave të tjera të aktiviteteve, me qëllim të mirëqenies së bashkësisë shoqërore në tërësi.

Anëtarët e komunitetit akademik të AE me tituj të rangut të lartë nuk duhet të kufizojnë, as të parandalojnë shprehjen e lirë në publik të anëtarëve me tituj të rangut më të ulët dhe as të vendosin ndonjë kusht për anëtarët e tillë në lidhje me shprehjen publike të pikëpamjeve të tyre.

Anëtarët e komunitetit akademik që shprehin pikëpamjet në publik dhe që veprojnë në emër të AE duhet të informojnë publikun në mënyrë të qartë dhe të njëmendshme; ata gjithashtu priten të bëjnë paraqitjet e tyre publike në përputhje me standardet më të larta profesionale dhe etike.

Në paraqitjet e tyre publike, anëtarët e bashkësisë akademike të AE nuk lejohen të diskreditojnë institucione ose individë pa argumentim të vlefshëm. Gjatë paraqitjeve publike, duhet të respektohen parimet morale të pranuarra përgjithësisht.

Konsiderohen të jenë paraqitje publike: dhënia e bisedimeve / prezantimeve në seancat ose mbledhjet publike dhe paraqitjet në të gjitha llojet e mediave.

6. Pranimi i dhuratave dhe të gjëseneve tjera

Neni 13

Anëtarët e bashkësisë akademike të AE nuk duhet të kërkojnë ndonjë dhuratë, as të inkurajojnë individët të paraqesin dhurata, as të pranojnë dhurata të dedikuara për veten apo për ndonjë individ tjetër, nëse ekziston mundësia që ky veprim të ndikojë drejtpërdrejt ose tërthorazi në objektivitetin e tyre detyrimet profesionale, ose ushtrimin e të drejtave ose detyrimeve të tyre.

Mësuesit duhet të mbrojnë nderin e profesionit të tyre dhe të refuzojnë çdo përpjekje për ryshfet, duke përfshirë ato në një formë të maskuar.

7. Konflikti i interesit

Neni 14

Të gjithë anëtarët e komunitetit akademik në AE duhet të shmangin çdo lloj konflikti interesi (marrëdhëniet familjare, miqësi të ngushta, antagonizëm, etj.).

Anëtarët e komunitetit akademik në AE duhet të ndajnë aktivitetet e tyre jashtë veprimtarive të zakonshme të Akademisë, të cilat mund të përfshijnë interesa financiare ose të tjera, nga aktivitetet e tyre në AE, në rast se ato kërcënojnë ose janë në konflikt me angazhimet profesionale të anëtarit të komuniteti akademik AE.

Çdo lloj nepotizmi është i palejueshëm.

8. Etika në kërkimet shkencore

Neni 15

Në punën e tyre kërkimore-shkencore, anëtarët e komunitetit akademik të AE duhet t'i përmbahen parimeve etike si në vijim:

- Nuk lejohet shmangia me dashje ose për shkak të neglizhencës, nga procedurat e pranura të hulumtimit, të cilat mund të çojnë në lloje të ndryshme të dëmtimit fizik ose psikologjik, qoftë në njerëz apo kafshë, si dhe mos zbulimi i aktiviteteve të tilla nëse dikush ka informacion se anëtarët e tjerë të bashkësisë akademike të AE bëjnë aktivitete të tilla;
- Duhet të respektohet parimi i marrjes së pëlqimit të vetëdijshëm dhe të informuar nga pjesëmarrësit në një studim ose provim, si dhe mbrojtjen e të drejtave dhe dinjitetit të tyre si individë;
- Gjatë planifikimit, zbatimit ose raportimit mbi punën kërkimore-shkencore, anëtarët e komunitetit akademik të AE duhet të marrin të gjitha masat e nevojshme të kujdesit për të minimizuar mundësinë e keqinterpretimit të rezultateve të fituara.

Fabrikimi, rregullimi i qëllimshëm ose interpretimi tendencioz i punës, janë të palejueshme në veprat shkencore dhe kërkimore.

Konsiderohet se çdo prezantim, shpërndarje ose publikim i qëllimshëm i rezultateve të supozuara të një pune shkencore dhe hulumtuese janë të fabrikuara, në rrethana kur është e njohur për personat e përfshirë në aktivitete të tilla që puna shkencore dhe / ose hulumtimi në të cilin ata janë duke iu referuar nuk ka qenë e realizuar.

9. Autorësia e punimeve shkencore-kërkimore dhe e dokumenteve tjera

Neni 16

Shkeljet e normave dhe vlerave të ndershmërisë intelektuale janë të papranueshme.

Çdo formë e falsifikimit ose keqinterpretimit të arritjeve akademike në punën shkencore apo kërkimore është e papranueshme.

Falsifikimi përfshin: çdo veprimtari në kundërshtim me parimet e ndershmërisë shkencore që manipulojnë objektin, pajisjet ose procesin e kërkimit, duke synuar prezantimin me dashje ose interpretimin tendencioz të rezultateve të kërkimit shkencor.

Nuk është e tolerueshme dhe konsiderohet jo etike, çdo falsifikim ose shfrytëzim i veprave të njerëzve të tjerë pa njohurinë e tyre paraprake ose pëlqimin.

Çdo formë plagjiature e veprave ose ideve konsiderohet si një shkelje e drejtpërdrejtë e Kodit të Etikës.

Të gjithë anëtarët e komunitetit akademik AE që marrin pjesë në veprimtaritë kërkimore shkencore dhe mësimore duhet të garantojnë origjinalitetin e veprave të tyre të botuara dhe të autorësisë së punës së caktuar, si dhe saktësinë dhe ndershmërinë në paraqitjen dhe citimin e informacionit mbi origjinën e ideve dhe citimeve që ata referuan në prodhimin e punës së tyre.

Anëtarët e komunitetit akademik të AE duhet të citojnë si autorë të gjithë dhe vetëm ata që kanë marrë pjesë si autorë intelektualë në procesin e bërjes së një pune shkencore. Është e domosdoshme të mbrohet e drejta për pronën intelektuale mbi rezultatet e kërkimit dhe të të gjitha të dhënave të grumbulluara nga anëtarët e bashkësisë akademike.

Me rastin e emërimit ose riemërimit në tituj shkencor-mësimdhënës ose mësimdhënie artistike, kandidatëve u kërkohet të dorëzojnë një deklaratë mbi origjinalitetin, e cila do të konfirmojë se çdo punë dhe arritje që ata i referohen është rezultati origjinal i punës së tyre dhe se puna e tillë nuk përfshin burime të tjera përveç atyre të cituara në punë.

AE kërkohet të trajtojë në mënyrë të barabartë dhe të mbrojtë të drejtën e pronësisë intelektuale mbi të dhënat e mbledhura nga të gjithë anëtarët e bashkësisë akademike.

10. Përgjegjësia ndaj komunitetit akademik

Neni 17

Aktivitetet profesionale të anëtarëve të komunitetit akademik të AE duhet në masën maksimale të kontribuojnë në realizimin e qëllimeve dhe misionëve të AE.

Në frymën e lirisë akademike, është e nevojshme të vëzhgohet mirëqenia dhe interesat e AE, duke: pyetur; diskutuar mbështetur nga argumentet; kritikuar; toleruar; duke kërkuar në mënyrë të ndershme dhe profesionale për zgjidhjet më të mira të mundshme.

Në këtë kontekst, aktivitetet e mëposhtme do të konsiderohen si të papërshtatshme:

- Përdorimi i emrit dhe logos së AE për qëllime private, me qëllim që të krijohet përshtypja e autoritetit të Akademisë;
- Paraqitja e qëllimshme në publik e një pikëpamjeje individuale si pikëpamje e AE-së, me qëllim të përfitimit personal;
- Nxitja e anëtarëve të tjerë të komunitetit akademik AE që të mos i binden Statutit ose akteve të tjera të përgjithshme ose të veçanta të AE;
- Përdorimi i paautorizuar i pronës apo përfitimeve të AE, me qëllim të përfitimit të pronës, personale ose komerciale;
- Mundësimi i individëve ose grupeve të kenë pozita të privileguara, në llogari të kriterëve profesionale (lobimi, keqpërdorimi i autoritetit të të tjerëve, etj.).

IV SJELLJET E PALEJUESHME

1. Diskriminimi

Neni 18

Konsiderohet e palejueshme çdo formë e diskriminimit të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në bazë: të fesë; bë bazë etnike ose kombëtare; race; gjinore; në bazë të preferencave seksuale; mënyrës së jetesës; të ardhurave; origjinës familjare; familjes ose statusit martesor; shtatzënisë; moshës; aftësisë së kufizuar; paraqitjes; bindjeve politike; ose gjendjea shëndetësore.

Kriteri i vetëm dhe ekskluziv për vlerësimin dhe avancimin e një individi janë: kompetenca, kapaciteti, profesionalizmi, shkathtësitë dhe rezultatet në kryerjen e një lloji të veçantë të aktivitetit, punës ose detyrës.

2. Ngacmimi

Neni 19

Ndalohet çdo lloj ngacmimi në mesin e anëtarëve të komunitetit akademik AE.

Çdo sjellje e papërshtatshme ndaj një personi që synon ose në të vërtetë shkakton dëmtime ndaj dinjitetit të personit, që ndërhyr në punën dhe veprimtarinë e personit, ose ndikon në cilësinë e jetës së personit, konsiderohet ngacmim. Konsiderohet veçanërisht si ngacmim çdo akt, një incident i vetëm ose i përsëritur, verbal, jo-verbal ose fizik, që shkakton ose kontribuon në shkaktimin e punës së pakëndshme ose armiqësore ose kushteve arsimore ose që kërcënon, ofendon ose poshtëron personat e tjerë.

Intoksikimi nuk konsiderohet si rrethanë lehtësuese pasi që është përcaktuar si një nga shkeljet e rënda të Kodit të Etikës.

Neni 20

Çdo formë e ngacmimit seksual është e papranueshme.

Ngacmimi seksual është një formë e veçantë e ngacmimit, e cila karakterizohet nga mosmarrja e pëlqimit të personit ose nga refuzimi i personit tjetër, e cila përfshin:

- Përsëritjen e ofertave të padëshirueshme verbale ose fizike të natyrës seksuale ndaj një personi tjetër,
- Abuzimin fizik,
- Shaka të përsëritura të padëshiruara ose komente me konotacione seksuale, duke përfshirë çdo referencë në gjininë ose preferencat seksuale të personit,
- Çdo tallje ose përqeshje që ka konotacione seksuale,
- Paraqitje të materialeve fyese ose shqetësuese me referenca seksuale, dhe
- Kërkim të shërbimeve seksuale në këmbim të një veprimi të veçantë ose pëlqimi nga pozita e autoritetit.

Duhet të shmanget çdo situatë, në të cilën marrëdhëniet e tilla midis anëtarëve të bashkësisë akademike mund të çojnë në shkelje të rregullave të Kodit të Etikës, siç janë rregullat e objektivitetit dhe paanshmërisë ose konflikti i interesit; dhe në veçanti, në marrëdhëniet ndërmjet anëtarëve të bashkësisë akademike që janë në marrëdhënie të drejtpërdrejta hierarkike që përfshijnë vlerësimin e punës ose arritjeve të një personi tjetër, dhe / ose marrjen e vendimeve në lidhje me statusin e personit, avancimin profesional, përfitimet dhe shpërblimet.

Mos-raportimi i ngacmimeve seksuale ose vonesa në raportimin ose mostrajtimi i rasteve të raportuara të ngacmimeve seksuale, duhet të konsiderohet si sjellje e palejueshme.

Komunikimi i zakonshëm, shakatë e mirëfillta, kritikën, si dhe marrëdhëniet seksuale ose e tjera intime të midis anëtarëve të bashkësisë akademike, të bazuara në pëlqimin dhe respektin e tyre reciprok, konsiderohen si private dhe nuk konsiderohen si shkelje të Kodit të Etikës. Këto marrëdhënie nuk konsiderohen si ngacmime, por mund të lidhen me raste të tjera të

përcaktuara me Kodin e Etikës, veçanërisht parimet etike të objektivitetit dhe paanësisë, ose konfliktit të interesit.

3. Objektiviteti dhe paanshmëria

Neni 21

Anëtarët e komunitetit akademik të AE nuk duhet të lejojnë që paragjykimet e çdo lloji të ndikojnë në objektivitetin e tyre në veprimtari akademike, kërkimore, administrative, biznesore ose menaxheriale dhe kjo veçanërisht i referohet të drejtave të individëve dhe grupeve minoritare.

Vlerësimi i punës dhe kompetencës profesionale të çdo anëtari të komunitetit akademik të AE nuk duhet të bazohet në kritere që nuk janë relevante për punën ose detyrat e tilla.

V MASAT

Neni 22

Çdo ankesë lidhur me shkeljet e mundshme të Kodit të Etikës shqyrtohet nga Komisioni i Etikës, i cili duhet të emërohet nga Bordi i Drejtorëve të AE brenda 3 (tre) muajve nga data e hyrjes në fuqi të Kodit të Etikës; dhe në bazë të ankesave të parashtruara nga individë ose grupe personash, Komisioni përcakton përgjegjësinë, rekomandon procedurën dhe përcakton propozimet për masat, të cilat miratohen nga Bordi i Drejtorëve të AE në një procedurë të mëtejme.

1. Përgjegjësia

Neni 23

Një anëtar i komunitetit akademik të AE mund të konsiderohet përgjegjës për shkeljen e të drejtave dhe detyrimeve të përcaktuara me Kodin e Etikës së AE, që rrjedhin si pasojë e sjelljes së tij/saj të keqe.

Shkelje të detyrës konsiderohen:

- a) mospërshtatja me parimet e përcaktuara në Kodin e Etikës së AE;
- b) kryerja e veprimtarive ose kryerja e punëve që janë në kundërshtim me qëllimet e procesit mësimor;
- c) përfundimi i vonuar ose joefikas i punëve ose detyrave të caktuara;

- d) sjellja e pahijshme ndaj pjesëtarëve të tjerë të bashkësisë akademike, studentëve apo individëve tjerë.

2. Procedura

Neni 24

Bazuar në ankesat e pranuar, anëtarët e Komisionit të Etikës kanë të drejtë të paraqesin kërkesë në mirëbesim tek Bordi i Drejtorëve të AE për të filluar procedimet kundër punonjësit, i cili pretendohet se ka shkelur Kodin e Etikës.

Pas marrjes së kërkesës për fillimin e procedurës kundër anëtarit të komunitetit akademik të AE, Komisionit të Etikës, nëpërmjet departamentit ligjor të AE, i kërkohet:

- a) të lëshojë një konfirmim të ankesës së pranuar tek personi që ka paraqitur kërkesën dhe konfirmimi me shkrim i dërgohet njëkohësisht Drejtorit Ekzekutiv;
- b) të sigurojë që personi që ka paraqitur një ankesë të mbetet në fshehtësi për procedurën që do të kryhet nga Komisioni;
- c) Pas përfundimit të procedurës, t'i rekomandojë masat disiplinore Bordit të Drejtorëve dhe në rast se konsiderohet se shkelja e detyrave të bëra nga anëtari i bashkësisë akademike duhet të ndëshkohet me masa më të rrepta, çështja do t'i përcillet institucionit kompetent, sipas pëlqimit paraprak nga autoriteti përkatës.

Komisioni i Etikës është përgjegjës për të rekomanduar masat për të gjithë anëtarët e bashkësisë akademike të AE dhe mund t'i rekomandojë Bordit të Drejtorëve të marrin masa në përputhje me nenin 24 të Kodit të Etikës.

Një anëtar i komunitetit akademik AE, kundër të cilit fillon procedura, mund të kërkojë nga Komisioni i Etikës që të rivlerësojë raportin dhe / ose masat dhe ka të drejtë:

- a) Të kenë qasje në dosjen administrative që i është paraqitur Komisionit të Etikës;
- b) Të ketë të drejtën të dëgjohej dhe të ketë një përfaqësues ligjor që të avokojë për të drejtat e tij para institucionit dhe Komisionit të Etikës.

3. Masat

Neni 25

Në rast se vërtetohet se anëtari i komunitetit akademik ose punonjësi i AE ka shkelur Kodin e Etikës së AE, Komisioni i Etikës mund t'i rekomandojë Bordit të Drejtorëve deklarin e masave të mëposhtme:

- a) paralajmërim me shkrim;
- b) vërejtje me shkrim;
- c) pezullimin nga procesi shkencor-mësimor për një periudhë kohore;

Vendimi përfundimtar për shpalljen e masës disiplinore të përmendur në paragrafin e mësipërm të këtij neni, bëhet nga Bordi i Drejtorëve, ndërsa Drejtori Ekzekutiv i AE është përgjegjës për zbatimin e tyre.

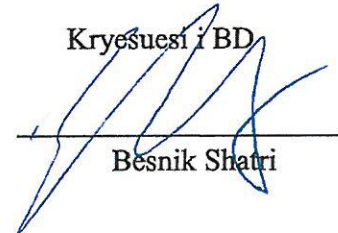
VI DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Neni 26

Ky Kod i Etikës hyn në fuqi më 20.12.2018.

Kryesuesi i BD

Besnik Shatri